

Sant Eudald, confinat i plujós

Després d'un tastet virtual de la festa major, l'Ajuntament de **Ripoll** preveu fer-ne una edició de km 0 per la tardor

Ripoll

Jordi Remolins

La pluja ha estat fidel un any més a la seva cita amb Sant Eudald, malgrat el caràcter de festa major confinada d'aquesta edició. Durant la jornada de diumenge, les diferents activitats que es van programar per celebrar des dels balcons va comptar amb l'habitual presència de la pluja, tant en les sardanes i vermut musical del matí com en la música de la tarda. Les façanes dels emplaçaments més centrals del municipi es van engalanar amb les banderes catalanes i del poble per commemorar aquesta estranya festivitat, inèdita per pràcticament tots els vilatans i que continuarà aquest dilluns, dia del patró.

La comissió de festes i el mateix Ajuntament fan una valoració positiva de les activitats que s'han pogut celebrar malgrat l'estat d'alarma, i també de la coordinació que s'ha aconseguit malgrat el pot temps i el caràcter debutant de la nova comissió. La regidora de Festes, Montsina Llimós, valora que "hem treballat tots des de casa per fer un programa molt digne, que finalment s'ha perllongat durant tres jornades a un preu simbòlic". En aquest pressupost s'hi inclouen les retransmissions de la televisió local, cartells i la sortida de gegants i caparruts.

La previsió és que es pugui celebrar una festa major ajornada a la tardor, sempre que les previsions sanitàries ho permetin: "Serem més prudents que valents", afirma Llimós, que no vol precipitar-se a donar dates. En cas que acabi fructificant serà una festa de dos dies i tres vespres "de quilòmetre zero" per afavorir els artistes més propers i el sector de la restauració i serveis. Només en cas que el pressupost ho permetés es contractaria algun grup més conegut, "però el que haguem estalviat ho destinarem sobretot a les urgències que es produeixin a escala social", diu Llimós.

Aquest dilluns, pròpiament el dia del sant, se celebra la darrera jornada del Sant Eudald Confinat, amb la cercavila de gegants i havaneres als balcons com a activitats a l'aire lliure. A través de la xarxa i la televisió hi haurà contes infantils, danses tradicionals i la missa del patró de les 11 del matí.

Malgrat el dia plujós, algunes façanes del centre de Ripoll es van engalanar amb motiu de la celebració de la festa major confinada

350 anys del reliquiari del sant

L'11 de maig de 1670 s'hi van dipositar les restes de sant Eudald

Ripoll

M.E.

L'11 de maig de 1670, fa 350 anys, es va realitzar el ritual de translació de les restes de sant Eudald cap al reliquiari actual. Catalunya Sacra, projecte conjunt dels 10 bisbats amb seu a Catalunya per dinamitzar el patrimoni cultural de l'Església, se n'ha fet ressò i ha commemorat el fet amb la divulgació a les xarxes socials, atès que el moment de confinament no ha permès fer cap acte públic en el marc de la festa major.

Fa 350 anys, com també va succeir en altres restes sàcres venerades a Catalunya, la confraria de Sant Eudald i la comunitat del monestir es van proposar de dignificar el continent del patró de Ripoll i van encarregar a l'orfebre Figuerola d'Olot la construcció d'una arqueta. "S'hi va afegir el bust que ja existia, que és el que encara es mostra, per donar-li el format que tots coneixem", relata el manlleuenc Joan Arimany, expert en religiositat popular. No era un fet

L'arqueta ha quedat col·locada aquests dies a l'altar major del monestir

gens banal. "Els fidels només visualitzaven la forma del continent, el reliquiari, i com en aquest cas, li atribuïen la imatge i el rostre del mateix sant com si fos viu", continua Arimany. El bust que ja existia d'abans (dels segles XV-XVI) hi ajudava molt, "per això es devia conservar i adaptar al nou format". L'arqueta suposava una major capacitat i amb una certa finalitat informativa a partir de la decoració dels seus pla-

fons d'argent que, molt probablement, els anteriors reliquiaris no tenien. En concret, l'arqueta està formada per una caixa de fusta de noguera recoberta d'uns plafons d'argent elaborats amb diferents tècniques d'orfebreria. "Els més interessants són els plafons frontal i posterior, historiat i amb escenes en relleu, que fan referència a l'hagiografia del sant; els dos laterals són decoratius, amb un querubí i elements

vegetals a cadascun", detalla Arimany. En el taüt hi consta la data de construcció de l'arqueta, 1670.

Del trasllat de les relíquies a aquest nou reliquiari es va aixecar acta on es detalla les personalitats presents, encapçalades per l'abat del monestir. "Esmenta que hi van assistir unes 3.000 persones, xifra que doblaria sobradament la població que vivia a Ripoll en aquells anys".

La tradició indica que l'any 1004, sant Eudald va ser invocat per intercedir en favor de Ripoll i d'altres poblacions davant una gran sequera i altres calamitats. "La finalització dels flagells va aconsellar distingir el sant com a patró ripollès", exposa Arimany. La primera dada històrica sobre les relíquies de sant Eudald a Ripoll data del 1008 quan l'abat Oliba, en fer inventari del tresor del monestir, va trobar monedes d'or per fer un reliquiari per cobrir el cap de *sancti Eovalli*. Quatre anys abans havia estat nomenat patró de Ripoll per haver salvat aquelles terres d'una gran sequera després de treure les relíquies en processó. A mitjan segle XI, ja se li va dedicar una església pròpia que va perdurar fins a la darrera Guerra Civil.